

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 10 juli 2017
Onderwerp : Wet natuurbescherming - 2017-006834 - gemeente Voorst
Activiteit : Beheren reewild aan Dijkhofstraat 12, 7391 TG te Twello
Verlenen/weigeren : weigeren ontheffing

Aanvrager : dhr. E.T.H. Geven
Zaaknummer : 2017-006834

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van dhr. E.T.H. Geven, hierna te noemen de aanvrager, van 25 april 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 25 april 2017 ontvingen wij een aanvraag van dhr. E.T.H. Geven voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het beheren van reewild.

De ontheffing wordt aangevraagd om schade te bestrijden door reeën aan onder andere nieuw aangeplant bos en uit oogpunt van beheer en zorg voor welzijn.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen:

- ter voorkoming van schade of overlast; in het bijzonder ter bestrijding van schade aan bosaanplant en flora soorten.
- ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren; in het bijzonder reeën.

Wij hebben aanvrager hiervoor niet eerder een ontheffing verleend. Aan de stichting Faunabeheereenheid Gelderland (FBE) hebben wij wel ontheffing verleend met betrekking tot schadebestrijding en populatiebeheer bij reeën. De betreffende percelen zijn gelegen binnen het werkgebied van de FBE. Aanvrager heeft in het formulier aangegeven eerder ontheffing te hebben ontvangen. Voor zover bij ons bekend en blijkens aanvullende informatie van de aanvrager en de FBE heeft aanvrager echter geen ontheffingen ontvangen maar machtigingen van de Wildbeheereenheid IJsselvallei (WBE) om de ontheffingen van de FBE te gebruiken voor schadebestrijding bij andere diersoorten, echter niet voor het nu gevraagde ree.

De aanvraag heeft voor een deel betrekking op gronden gelegen in de provincie Overijssel. Wij hebben hierover afstemming gehad met Overijssel.

De volgende documenten zijn gebruikt bij de beoordeling van de aanvraag:

- het aanvraagformulier zoals opgesteld door aanvrager op 19 april 2017;
- Aanvullende e-mails van aanvrager, voor zover deze inhoudelijk van aard zijn;
  - op 24 april met als onderwerp "Ellende vraatschade";
  - op 20 juni met als onderwerp "Noeste arbeid (Lustoord Sterreosch) Welzijn dieren spelerij voor commissaris en gedeputeerde";
  - op 21 juni met als onderwerp "aanvulling";
  - op 27 juni met als onderwerp "Argumenten rechtstreekse ontheffing aanvraag. Monster FBE en WBE ongewenst voor juist en goed beheer.";
  - op 5 juli met als onderwerp "Ik begin nu".

Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag heeft aanvrager tweemaal met ons overleg gevoerd, op 6 maart 2017 in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de WBE.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming;

ONTHEFFING TE WEIGEREN, voor zover de aanvraag betrekking heeft op gronden gelegen in Gelderland,

DE AANVRAAG NIET ONTVANKELIJK TE VERKLAREN, voor zover het gronden betreft gelegen in de provincie Overijssel.

Een en ander zoals aangevraagd door dhr. E.T.H. Geven, Dijkhofstraat 12, 7391 TG te Twello.

BEOORDELING

Project

In de aanvraag beschreven project

Om schade aan bosaanplant en flora te voorkomen en ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren vraagt aanvrager toestemming tot het doden van reeën met gebruik van het geweer. De aanvraag heeft betrekking op circa 67 hectare, bestaande uit bos, weiland, botanisch hooiland, landbouw percelen, houtwallen, overhoekjes, water en tuinbouwpercelen. De percelen zijn hoofdzakelijk gelegen in de provincie Gelderland, blijkens het advies van de FBE is circa 17 hectare gelegen in de provincie Overijssel.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen:

- ter voorkoming van schade of overlast; in het bijzonder ter bestrijding van schade aan bosaanplant en flora soorten.
- ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren; in het bijzonder reeën.

Beoordeling van belang(en)

Wij achten het niet onredelijk dat de genoemde belangen ter plaatse aan de orde zijn. Ten aanzien van schade aan bosaanplant en flora soorten geeft aanvrager aan dat er sprake is van een totale oppervlakte van circa 25 hectare aan schadegevoelige gewassen. Blijkens het kaartmateriaal bij de aanvraag bedraagt het areaal bos daarbinnen circa 4 hectare. De begrenzing van de overige percelen ontbreekt in de aanvraag, alsook de grondgebruikersverklaringen bij die percelen. Wij hebben overwogen de aanvraag om die reden niet ontvankelijk te verklaren maar achten de ontbrekende informatie niet meer relevant nu wij reeds tot weigering van de aanvraag op andere, zowel formele als inhoudelijke, gronden zullen overgaan.

Volgens het aanvraagformulier is er nog geen sprake van optredende belangrijke schade maar is de kans groot dat belangrijke schade ontstaat, indien niet tegen de betreffende soort wordt opgetreden. In het bijzonder verwijst aanvrager daarbij naar het willen voorkomen van vraat- en veegschade aan onder andere nieuwe aanplant van duurzaam bos. In zijn mail van 5 juli 2017 geeft aanvrager aan dat bij ongeveer 40 -50 procent van de nieuwe aanplant op NSW landgoed Sterrebosch veeg- en vraatschade is opgetreden.

Bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren is niet gekwantificeerd in de aanvraag maar dat is redelijkerwijs ook niet goed mogelijk omdat het om situaties zal gaan die zich niet vooraf laten voorspellen.

Het ree is een soort waarbij zowel populatiebeheer als schadebestrijding kan plaatsvinden. In dat kader hebben wij in het gebied waar de aanvraag betrekking op heeft, reeds ontheffing verleend aan de FBE.

Toetsing aan wettelijk kader

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht geschieden overeenkomstig het faunabeheerplan. Conform artikel 3.12 van de Wnb is het vaststellen van het faunabeheerplan een verantwoordelijkheid van de FBE. De FBE kan voor haar taak slechts goed verantwoording nemen als zij sturend kan zijn bij de uitoefening van het faunabeheerplan. Wij zijn dan ook terughoudend om verzoeken te honoreren om buiten de FBE om invulling te geven aan faunabeheer, ook als dat is onder verwijzing naar dit faunabeheerplan. Het advies van de FBE bij individuele aanvragen achten wij daarom van groot belang bij onze besluitvorming. De FBE adviseert in het voorliggende geval geen ontheffing te verlenen.

Zoals aanvrager aangeeft, wordt hij door de WBE aangemerkt als jachthouder, heeft hij een jachtakte en heeft hij ter bestrijding van schade door andere diersoorten zoals gans en vos ook daadwerkelijk machtigingen ontvangen. Jachthouders met een jachtakte organiseren zich met anderen in een wildbeheereenheid, die de rechtsvorm van een vereniging heeft, ter uitvoering van het door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplan en om te bevorderen dat een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, bestrijding van schadeveroorzakende dieren en jacht worden uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders. Op grond van dit artikel 3.14 Wnb en zoals aanvrager heeft aangegeven is hij lid van WBE IJsselvallei. Deze WBE beschikt over een machtiging om de ontheffing voor ree toe te passen, maar de machtiging wordt niet aan aanvrager beschikbaar gesteld. Wij vinden dit een zaak tussen de WBE en aanvrager maar achten het niet onredelijk en vinden het bovendien onwenselijk om een ontheffing af te geven binnen het werkgebied en voor een diersoort waarvoor reeds een ontheffing is afgegeven.

Volgens artikel 3.23 van de wet is het jachtrecht primair gekoppeld aan grondeigendom en kan het tevens worden verkregen door huur van de jachtrechten. Aanvrager geeft aan op deze wijze over circa 12 hectare aan jachtrechten te beschikken. Bovendien geeft aanvrager aan over circa 55 hectare aan grondgebruikersverklaringen te beschikken met als oogmerk op die gronden schadebestrijding met het geweer te kunnen uitvoeren.

In tegenstelling tot de verhuur van jachtrechten stelt de wet geen eisen aan de afgifte van grondgebruikersverklaringen. Hiervoor geldt geen geldigheidsduur en de grondgebruikersverklaring kan aan meerdere personen worden afgegeven. Het gevolg daarvan is dat niet zou kunnen worden voorkomen dat afschot door meerdere personen wordt uitgevoerd zonder dat zij dit met elkaar afstemmen. Zeker voor een territoriale diersoort als het ree is dat bezwaarlijk.

Uit de Wet volgt dan ook de verplichting om terughoudend om te gaan met gebruik van het geweer in situaties waarin niet aan het jachtveldvereiste wordt voldaan. De toelichting van het Besluit Natuurbescherming zegt daarover het volgende: Artikel 3.26, eerste lid, onderdeel b, van de wet (Wnb) verbiedt het gebruik van het geweer in jachtvelden die niet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde eisen voldoen. In artikel 3.12 van het onderhavige besluit zijn ter uitvoering daarvan regels gesteld over de minimumomvang van het jachtveld. De minimumomvang van het jachtveld geldt in alle gevallen waarin het geweer wordt gebruikt voor het doden van dieren, niet alleen dus bij de uitoefening van de jacht.

Dit betekent dat het verlenen van een ontheffing voor gebruik van het geweer, zoals gevraagd, al niet aan de orde kan zijn, omdat geen sprake is van een jachtveld van voldoende omvang. Dat sprake is van meerdere percelen waarop de toestemming van de grondgebruiker tot bestrijding

van schade aanwezig zou zijn, doet daar niet aan af. Overigens kunnen wij afwijken van het omvangscriterium als daar goede aanleidingen voor zijn. Wij zien in de aanvraag echter geen onderbouwing van de noodzaak tot afwijken van dit criterium.

Afstemming met Overijssel

Omdat de aanvraag voor een deel betrekking heeft op grondgebied van de provincie Overijssel hebben wij met de provincie Overijssel afstemming gehad over de aanvraag. Het beleid van Overijssel en het daaruit voortvloeiende faunabeheerplan en haar ontheffing is op onderdelen afwijkend van ons beleid. In Overijssel is aan de FBE Overijssel ontheffing verleend voor het schieten van reeën, met behulp van het geweer, in het belang van de openbare veiligheid, en het belang om onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren te voorkomen en bestrijden. Dat vindt plaats op basis van reewildbeheerplannen per WBE. Gezien de per provincie verschillende uitgangspunten ligt gezamenlijke besluitvorming op de voorliggende aanvraag niet voor de hand. Wij kiezen er voor om ons besluit te beperken tot het deel gelegen in Gelderland en verwijzen aanvrager door naar Overijssel om, indien gewenst, daar voor de overige percelen een ontheffing aan te vragen. Overijssel ontvangt derhalve een afschrift van ons (ontwerp)besluit.

Gunstige staat van instandhouding

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van het ree. Uit het door de FBE opgestelde en door ons goedgekeurde Faunabeheerplan Grofwild Gelderland 2014-2019 blijkt dat de staat van instandhouding van het ree in Gelderland goed is. Lokaal kunnen verschillen in standen optreden die daarop niet direct van invloed zijn.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag zijn preventieve maatregelen beschreven die naar oordeel van de aanvrager geen zodanig andere bevredigende oplossing zijn om van het aanvragen van een ontheffing voor afschot af te zien. Als preventieve maatregel worden, naast menselijke aanwezigheid, ma(n)chetten genoemd. Manchetten worden in de bosbouw gebruikt om jonge aanplant te beschermen. Zoals ook blijkt uit het advies van de FBE liggen echter verdergaande beschermende maatregelen voor de hand om directe schade aan jonge aanplant te voorkomen. BIJ12 Unit Faunafonds verwijst daarvoor, namens ons, in haar faunaschade preventiekit naar populatiebeheer en naar het plaatsen van rasters als geëigende methoden, letterlijk als volgt: *De belangrijkste methode om schade te voorkomen is beheer, oftewel de realisatie van de beoogde streefstand. Daarnaast blijft het plaatsen van een raster een van de meest effectieve maatregelen*

Aanvrager heeft de betreffende percelen niet aantoonbaar op deze wijze uitgerasterd.

Aanvrager geeft aan niet te kunnen deelnemen aan het populatiebeheer op basis van de ontheffing van de FBE, hij krijgt van de lokale Wildbeheereenheid (WBE) geen machtiging tot gebruik van de ontheffing voor reewildafschot uit oogpunt van schadebestrijding of populatiebeheer. Dat de WBE blijkens het gesprek dat door aanvrager op 6 maart 2017 met gedeputeerde Van Dijk en de voorzitter van de WBE heeft gevoerd, niet voornemens is de machtiging te verstekken achten wij legitiem en passend binnen het afwegingskader van de FBE en WBE aangezien het faunabeheerplan grofwild waarmee wij hebben ingestemd daarvoor als randvoorwaarde schept dat dit via jachtvelden verloopt.

Naar ons oordeel past het binnen de afwegingsbevoegdheid van de WBE om dit als vereniging, waar aanvrager lid van is, te stellen. De WBE baseert zich daarbij, onder verwijzing naar haar huishoudelijk reglement, op het ontbreken van een jachtveld van voldoende omvang hetgeen ook uit het advies van de FBE naar voren komt. Overigens heeft de WBE in het gesprek van 6 maart aangeboden het beheer ter plaatse te doen onder de geldende ontheffing maar dat is door aanvrager afgewezen. Dat aanvrager blijkens de aanvraag en met hem gevoerde gesprekken

niet kan of wenst samen te werken met de WBE doet niet af aan zijn verantwoordelijkheid om ingeval van schade deel te (laten) nemen aan populatiebeheer.

Nu aanvrager geen passende preventieve maatregelen heeft getroffen en daarbij zijn terreinen niet openstelt voor het uitvoeren van populatiebeheer binnen het kader van de aan de FBE verleende ontheffing, zijn door aanvrager de andere bevredigende oplossingen niet afdoende toegepast.

Wij zijn van oordeel dat ook voor het ingrijpen uit oogpunt van welzijn alternatieven voorhanden zijn. Blijkens het gevoerde gesprek op 6 maart met aanvrager, gedeputeerde Van Dijk en de WBE ziet de WBE mogelijkheden om dit uit te voeren als aanvrager daarom vraagt en daarvoor toestemming verleent tot betreding van zijn eigendommen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing niet worden verleend omdat er andere bevredigende oplossingen ter bestrijding van vraat- en veegschade zijn. Bovendien beschikt de FBE al over een ontheffing om schadebestrijding en populatiebeheer bij reeën uit te voeren en in dat kader afschot te plegen in geval van zieke of verminkte dieren. Aanvrager kan daarvan gebruik van maken door dit door machtigingshouders op zijn gronden te laten uitvoeren. De door aanvrager geschetste twijfel bij kennis en kunde van de WBE of andere jagers zien wij niet ondersteund door feiten en, rekening houdend met het advies van de FBE zien wij dan ook geen noodzaak een separate ontheffing te verlenen aan aanvrager.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

N.v.t.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men tevens belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

bijlagen:

- advies van de Faunabeheereenheid Gelderland